

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

Kosovo Renewable Energy Association

Shoqata për Energji të Ripërtëritshme e Kosovës

Forumi i Tretë i Nivelit të Lartë për Energji, 20 mars 2018

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

Përmbajtja

- Informata të përgjithshme rreth punës së KREA-s
- Gjendja e energjisë së ripërtëritshme në Kosovë
- Sfidat me të cilat janë ballafaquar kompanitë tona anëtare
- Mundësitë dhe tërheqja e investimeve në energji të ripërtëritshme
- Rekomandime për të mbështetur integrimin e BRE-ve

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

Informatat e përgjithshme

- Shoqata për Energji të Ripërtëritshme e Kosovës (KREA) është një strukturë jo-profitabile dhe jo-qeveritare e cila vepron brenda Odës Ekonomike të Kosovës, në përputhje me Ligjin për OEK-në.
- KREA u themeluar me 11 tetor 2011 nga dhjetë kompani anëtare dhe u ristrukturua në vitin 2017, pas një rritje të anëtarësimit.
- Sot, KREA përfaqëson interesat e 22 kompanive të saj anëtare, duke mbuluar një gamë të gjerë të projekteve dhe portfoliove të energjisë së ripërtëritshme.

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

Energjia e Ripërtëritshme në Kosovë

- Nevoja për investime të rritura në energji të ripërtëritshme në Kosovë është e dukshme për shkak të nevojës për të siguruar sigurinë e furnizimit, për të zvogëluar dëmet ambientale si rezultat i gjenerimit tradicional të energjisë elektrike nga TC me djegie të ngjashme dhe të jetë në përputhje me Direktivat e BE-së.
- Si palë kontraktuese e Traktatit të Komuniteti për Energji, Kosova është e obliguar që të zhvillojë dhe të përmirësoj të gjithë mekanizmat e nevojshëm rregullativ dhe operacional për të arritur cakun prej 25% pjesëmarrje të BRE-ve në konsumin bruto final të energjisë deri në vitin 2020.
- Një cak edhe më i lartë prej 29.47% është shënuar nga Udhëzimi Administrativ për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë 01/2013.

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

- KREA përshëndetë MZHE-në për zhvillimin e *Strategjisë së Energjisë së Kosovës 2017-2026* dhe aprovimi i saj në parlament, si njëri ndër dokumentet më të rëndësishme për përcaktimin e zhvillimit të sektorit.
- KREA vazhdon të ofrojë mbështetjen e saj në hartimin e politikave të qëndrueshme për të rritur pjesëmarrjen e BRE-ve në sektorin e energjisë, gjithashtu duke kërkuar të marrin pjesë si anëtare i grupit punues për miratimin e Programit trevjeçar për Zbatimin e Energjisë, ashtu siç kërkohet me Ligjin për Energji.
- Ky Program i Zbatimit të Strategjisë do të mbikëqyrë të gjitha masat e parashikuara në Strategji, për të adresuar sfidat dominuese me të cilat ballafaqohen investitorët sot.

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

Sfidat me të cilat janë ballafaquar kompanitë tona anëtare

- Bordi i pakompletuar i Zyrës së Rregullatorit për Energji, që kufizon vendimmarrjen thelbësore;
- Imponimi i implikimeve të mëdha financiare për sistemin e imbalancës në mes të energjisë elektrike të planifikuar dhe gjeneruar;
- Mungesa e të dhënave të sakta kombëtare parashikuese meteorologjike dhe hidrologjike;
- Pengimi i zhvillimit të projektit për shkak të ndryshimit të prioriteteve të politikave ministrore (d.m.th. Parqet Kombëtare kundrejt zhvillimit të projektit BRE);
- Pengimi i zhvillimit të projektit për shkak të financimit të kufizuar të projektit;
- Autorizimet jokonfirmuese (d.m.th. Lejet e periudhave kontradiktore).

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

Mundësitë dhe tërheqja e investimeve në energji të ripërtëritshme

- Përfundimi i studimit të fizibilitetit për BRE-të në Kosovë;
- Udhëzimet e financimit të projektit për zhvilluesit e projektit (d.m.th. Rritja e banlabilitetit të projekteve BRE);
- Themelimi i institucionit të financimit të projektit (ndërmarrja aktuale MCC);
- Zgjerimi i Portofoliovë të Gjelbra për bankat kombëtare dhe njoiritë për financim të projektit;
- Zgjatja e qaseve kombëtare indikative BRE për të mundësuar rritjen e investimeve; dhe
- Inkurajimi dhe promovimi i investimeve të mëdha në BRE për t'u kualifikuar për statusin e Investitorit Strategjik (Ligji Nr. 05/L-079 për Investimet Strategjike, vëllimi minimal i investimit për të fituar statusin – 30 milion).

SHERK

KOSOVO RENEWABLE ENERGY ASSOCIATION

Rekomandime për të mbështetur integrimin e BRE-ve

- Nevoja në rritje për investime në infrastrukturën e transmissiionit dhe shpërndarjes (T&SH) për të mbështetur integrimin e vazhdueshëm të ripërtëritësve dhe zëvendësimi i infrastrukturës së vjetër;
- Fuqizimi i rrjetit për të lejuar familjet vetë-gjeneruese të energjisë elektrike (qasje në rrjetin e energjisë elektrike);
- Inkurajimi i zhvillimit të projekteve në kompleks (d.m.th. Ripërtëritshme + Ruajtje).